Notodden kommune
Bluesbyen

Rev. 2018

Plan for overgang barnehage – skole/SFO med årshjul

Mål: Å legge til rette for en ***trygg og god overgang til skole og SFO.***

- **Barnehagen: Trygg og god avslutning**
- **Skolen: Trygg og god oppstart**

Skoleforberedende aktiviteter i barnehagen

Motiverte barn

Plan for overgwang barnehage – skole/SFO

Plan for overgang barnehage – skole/SFO har som mål å legge til rette for en trygg og god overgang for barn som skal begynne på skole og evt. i SFO.

Barnehage og skole svært forskjellige; - både i organisering, innhold og voksentetthet. Som 5-6 åringer skal barna ta avskjed med barnehagen, lære seg nye rutiner og arbeidsmåter, få nye venner og relasjoner og gå fra å være eldst til å bli yngst.

«De eldste barna skal få glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen», Rammeplanen 2017.

Det er viktig at barnehagetida avsluttes på en god måte og at barnet blir kjent med den nye skolen sin i god tid før skolen starter. SFO er en viktig arena for mange barn. SFO må derfor tas med i overgangssamarbeidet allerede fra start.

Barnehagen har som mål å legge et godt grunnlag for danning og livsmestring. Skoleforberedende aktiviteter starter det første året barna er i barnehagen. Gjennom lek og aktiviteter lærer de ord, mengder, tall, bokstaver, sosial samhandling og mye, mye mer. Barn må få oppleve anerkjennelse for egne erfaringer, gjenkjennelse og sammenheng i overgangssituasjonen. Barnehagen skal motivere barna for skole og læring. Gode overganger mellom barnehage og skole/SFO skal også bidra til å ivareta og styrke barns sosiale selvoppfatning, mestring og trygghet.

Ivareta og legge til rette

Skolene og SFO må bli kjent med barna som skal starte hos dem. Informasjon fra barnehagen er her avgjørende. Skole og SFO skal gjennom overgangssamarbeidet legge bedre til rette for neste års førsteklassinger og få mulighet til ivareta det enkelte barn i større grad. Skolen og SFO må kjenne barnehagens arbeidsmåter og prioriteringer, slik at de kan legge til rette for at barna opplever kontinuitet i overgangen.

Foresattes samtykke og deltagelse

Foresatte har en viktig rolle i overgangssamarbeidet. De skal oppleve overgangen som forutsigbar og vite hva de kan forvente seg når barnet begynner på skolen. Det er de foresatte som skal godkjenner informasjonsoverføring fra barnehagen til skole (SFO). Foresatte må få mulighet til delta aktivt i hva denne informasjonen skal inneholde. Foresatte har også ansvar for selv å informere skole/SFO om forhold som omhandler deres barn.

Forskning viser

Forskning viser at gode overganger i utdanningsløpet betyr mye for videre mestring. Dette gjelder alle barn, men for barn som er sensitive eller har særlige utfordringer er en god overgang ekstra viktig (Broström 2005, Neuman 2002, «Fra eldst til yngst», 2008).

Felles rutiner

Samarbeidsplikten mellom barnehage og skole er lovpålagt. Plan for overgang er forpliktende for alle barnehager og skoler/SFO i Notodden kommune. Plan for overgang skisserer felles årshjul og rutiner i overgangssamarbeidet:

Årshjulet

- **Årshjulet** (se under) beskriver hvilke faste møtepunkter som skal gjennomføres i overgangssamarbeidet mellom barna, foresatte, barnehage og skole/SFO.

Samtaleskjema

- **Samtaleskjemaet** danner grunnlaget for informasjonsutvekslingen mellom barnehagen og skolen. Utfylling av skjemaet skjer i samtaler med barnet, foresatte og barnehagen. Samtaleskjemaet kan også fungere som et godt verktøy for hjem-barnehage-samarbeidet. Dette

Fokusområder

Skjemaet har følgende fokusområder:

- Barnets egne tanker om å begynne på skolen
- Barnets styrke/interesser og mestring
- Sosial/emosjonell kompetanse
- Lekekompetanse
- Motorikk
- Språkforståelse
- Annet

med vekt på barnets progresjon, læring og utvikling. Samtalene knyttet til skjemaet skal ha fokus på hva barnet kan, på mestring og på barnets interesser.

Barnehagen står fritt til å organisere møtepunktene rundt samtaleskjemaet. Utfylling anbefales i to omganger. Første gang på høsten året før skolestart. Barnehagen og foresatt kan ut fra det bli enige om eventuelle forhold det skal jobbes spesielt med frem til skolestart. På våren tas skjemaet frem til justering.

Samtaleskjemaet skal kun overleveres skolen etter foresattes samtykke (underskrift). Barnehage og skole må kunne garantere at informasjonssikkerhet og personvern er ivaretatt i prosessen.

Overgangsmøtet

- **Overgangsmøtet** skal være gjennomført innen utgangen av april, og det er skolen som inviterer barnehagene (se årshjul). I dette møtet skal samtaleskjemaet overleveres og hvert enkelt barn skal, forutsatt samtykke fra foresatte, gis tid i møtet. I samarbeidsmøtene deltar skolens og barnehagens ledelse. Deltagelse fra kontaktlærer og barnehagelærer vil kunne bidra til å styrke kvaliteten på overgangsdialogen. I overgangsmøtet skal taushetsplikten overholdes, og alle skal holde seg til informasjon relevant for dette møtet.

Skolebesøk

- **Skolebesøk** for alle førskolebarn - siste uke i april. Barna skal, så langt det er mulig, bli kjent med skolens fysiske miljø, lærere og nye klassekamerater. Skolen inviterer. Barnehagen følger barnet.

Skolebesøkene har faste dager i uka (se årshjulet). Dette for at ansatte i barnehagen skal kunne følge alle barn.

Førskoledag

- **Førskoledagen** er for barn og foresatte. Skolen inviterer til et møte med kontaktlærer og medelever. Besøket kan ha ulikt innhold fra skole til skole, men fokus er å bli kjent men hverandre og på hva som skal skje når man begynner i 1. klasse.

Det er viktig at barnehagen får informasjon om dato førskoledagen, med tanke på organisering, forberedelse og oppfølging etterpå for barna.

Oppfølgingsmøte

- Et **oppfølgingsmøte** på høsten, etter at barna har startet i skolen, har vist seg nyttig (ligger ikke i årshjulet). Det er skolen som inviterer avsendebarnehagene til dette møtet. Møtet har som mål å vurdere overgangssamarbeidet, gi tilbakemelding på god praksis og muligheter for forbedringer. Dette er ellers et egnet forum for å drøfte pedagogisk praksis med tanke på gjensidig læring og kontinuitet for barna. Dialog

vedrørende enkeltbarn kan kun skje etter samtykke fra foresatte (se samtaleskjema).

Andre hensyn

Barn med spesielle behov – eget årshjul

Barn med spesielle behov eller med rett til spesialpedagogisk hjelp skal følge kommunens rutiner og årshjul for dette. Samtaleskjemaet kan benyttes dersom dette er ønskelig. For disse barna kaller barnehagen inn skolen til første samarbeidsmøte innen 1. oktober året før skolestart.

Flerspråklige

For barn og foresatte med flerspråklig bakgrunn kan det være ekstra viktig med god informasjon ved overgangen fra barnehagen til skole. Ikke alle er like fortrolige med det norske utdanningssystemet. I all hovedsak kan samtaleskjemaet benyttes, men det må gjøres vurderinger i hvert enkelt tilfelle om overgangssamtalene skal ha en utvidet form, med mer vekt på informasjonsutveksling. Samtale-skjemaets språkdel bør tilpasses noe, med vekt på barnets språkutvikling, bakgrunn og kompetanse. Tolkestøtte bør vurderes.

Skole i annen kommune

Dersom barnet skal starte på skole i annen kommune enn Notodden skal barnehagen ta kontakt med gjeldende skole/kommune med tanke på overgangssamarbeidet.

Tverrfaglig

Rammer

Plan for overgang er en del av et samarbeidsprosjekt ”Samarbeid og sammenheng barnehage - skole”, som er en tverrfaglig sammensatt arbeidsgruppe.

Henvisninger

Samarbeidet har tatt utgangspunkt i dokumentene:
- Veileder ”Fra eldst til yngst – Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole” (Kunnskapsdepartementet, 2008)
- St.meld. nr. 16, ”Tidlig innsats for livslang læring”(2006-2007)
- Rammeplan for barnehager (Forskrift til Barnehageloven, 2017)
- «Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole for barn med flerspråklig bakgrunn» (artikkel, Udir, 2016)

Evaluering av planen

Planen evalueres jevnlig. Erfaringer og de sentrale føringene på området tas løpende med til vurdering. Årlige tilbakemeldinger etter overgangsmøter og oppfølgingsmøter vil også kunne gi nødvendige innspill til justering av overgangssamarbeidet.

Forankring

Nåværende plan ble innført i 2013, revidert etter evaluering i 2016/17 og er godkjent i Oppvekst-, kultur- og idrettsutvalget 14. mars 2018.

Årshjul for overgang barnehage - skole

Tid	Barnehages ansvar	Skolens ansvar	Kommentar
Aug	Levere ut informasjon til foreldrene ved oppstart siste barnehageår.		Informasjonsbrev fra oppvekstsjefen.
Sept	For barn med spesielle behov innkaller barnehagen skolen til overgangsmøte		NB: Barn med spesielle behov skal i hovedsak følge opplegg og årshjul for spes.ped. hjelp.
Okt	Foreldresamtaler - Utfylling av samtaleskjema (1. gang)	Oppfølgingsmøter. Skolen kaller inn årets avsenderbarnehager.	
O	Ved behov/bekymring kan barnehagen innkalle til trepartsamtaler.		Gjelder ikke barn med vedtak (jf. barn m. spesielle behov).
		Innskriving i skolen	
		Ved behov/bekymring kan skolen innkalle til trepartsamtaler.	Gjelder ikke barn med vedtak (jf. barn m. spesielle behov).
Des			
Jan	For barn med spesielle behov innkaller barnehagen skolen til ansvarsgruppemøter.		NB: Barn med spesielle behov skal i hovedsak følge opplegg og årshjul for spes.ped. hjelp.
Feb			
Mar	Foreldresamtaler med alle – utfylling/justering av samtaleskjema (2. gang).		
Apr		Overgangsmøte mellom barnehagen og skolen - skolen inviterer.	I hovedsak bør det være styrer som møter (evt. avd. leder). Tilsvarende møteplan som for skolebesøk anbefales.
		Skolebesøk for alle førskolebarn - siste uke i april. – Skolen inviterer. Barnehagen følger barnet. Skolene har faste besøksdager i uka (se neste kollene) for at ansatte i barnehagen skal kunne følge alle barna.	**dag skole:** Man.: Montessori, Gransherad, Tirs.: Tveiten Ons.: Sætre Tors.: Høgås, Tinnesmoen Fred.: Heddal
Mai			
Jun		Førskoledag for barn og foresatte. Møte med kontaktlærer og medelever.	Send alltid informasjon til barnehagene om dato for førskoledagen.
Jul			

"Ole" har begynt på skolen og i høstferien besøker han den gamle barnehagen sin. Han sitter i sofaen med armene i kors og sier med en bestemt mine: "Nå skal jeg aldri mer slutte i denna barnehagen!".